

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

2007

Julkaistu Helsingissä 15 päivänä toukokuuta 2007

N:o 527—530

SISÄLLYS

N:o		Sivu
527	Luottotietolaki	1667
528	Laki henkilötietolain muuttamisesta	1679
529	Laki tietosuojalautakunnasta ja tietosuojavaltuutetusta annetun lain 1 ja 5 §:n muuttamisesta ...	1680
530	Valtioneuvoston asetus kunnallistalouden ja -hallinnon neuvottelukunnasta annetun asetuksen muuttamisesta	1681

N:o 527

Luottotietolaki

Annettu Helsingissä 11 päivänä toukokuuta 2007

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan luottotietojen keräämiseen, tuottamiseen, tallettamiseen, luovuttamiseen, käyttöön ja muuhun käsittelyyn.

Luonnollista henkilöä koskevien tietojen käsittelyyn sovelletaan henkilötietolakiä (523/1999), jollei tässä laissa toisin säädetä.

2 §

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on varmistaa luotettavien luottotietojen saatavuus, turvata luottotietojen käsittelyssä yksityisyyden suoja sekä luonnollisten henkilöiden ja yritysten oikeus tulla arvioituiksi oikeiden ja asianmukaisten tietojen perusteella sekä edistää hyvää luottotietotapaa.

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *luottotiedoilla* tietoja, jotka koskevat luonnollisen henkilön tai yrityksen maksukykyä tai maksuhalukkuutta taikka jotka muulla tavalla kuvaavat henkilön tai yrityksen kykyä vastata sitoumuksistaan ja joita käytetään luottoa myönnettäessä tai luottoa valvottaessa;

2) *yrityksellä* elinkeinotoimintaa harjoittavaa luonnollista henkilöä ja muuta yksikköä, joka yritys- ja yhteisötietolain (244/2001) 3 §:n 1 momentin 1—5 kohdan mukaan on rekisteröitävä yritys- ja yhteisötietojärjestelmään;

3) *yrityksen vastuuhenkilöllä* henkilöä, joka merkitään viranomaisen julkiseen rekisteriin yhtiömiehenä, vastuunalaisena yhtiömiehenä, toimitusjohtajana, yrityksen hallituksen jäsenenä tai varajäsenenä taikka henkilönä, jolla on prokura- tai nimenkirjoitusoikeus;

HE 241/2006
LaVM 32/2006
EV 315/2006

78—2007

895043

4) rekisteröidyllä henkilöä tai yritystä, jota luottotieto koskee;

5) henkilöluottotiedoilla luonnollista henkilöä koskevia luottotietoja ja niiden yhteydessä käsiteltäviä henkilön yksilöinti- ja toimintakelpoisuustietoja;

6) yritysluottotiedoilla yrityksen maksutapa, maksuhäiriöitä ja luottokelpoisuusluokkaa koskevia tietoja sekä muita yritystä koskevia luottotietoja;

7) luottotietotoiminnan harjoittamisella itsenäisenä elinkeinotoimintana tapahtuvaa tietojen keräämistä, tuottamista, tallettamista, luovuttamista ja muuta käsittelyä luottotietoina käytettäviksi;

8) luottotietorekisterillä rekisteriä, johon luottotietotoiminnan harjoittaja tallettaa luottotietoja edelleen luovuttamista varten.

4 §

Lain soveltaminen eräissä tapauksissa

Mitä tässä laissa säädetään luottotietorekisterien tietosisällöstä, sovelletaan myös sellaisiin elinkeinonharjoittajan toimeksiantosuhteidensa perusteella saamiin ja asiakasrekisteriin talletettuihin luonnollista henkilöä tai yritystä koskeviin tietoihin, joita elinkeinonharjoittaja käyttää tehdessään ulkopuolisen lukuun luoton myöntämistä koskevia ratkaisuja.

Tämän lain 10 ja 38 §:ää ei sovelleta elinkeinotoimintaan, jossa luottoluokitus laaditaan ja luottoluokitustietoja luovutetaan joko pörssiyhtiöistä tai sen yrityksen suostumuksella tai toimeksiannosta, jota tiedot koskevat.

2 luku

Yleiset velvoitteet luottotietojen käsittelyssä

5 §

Hyvä luottotietotapa

Luottotietotoiminnan harjoittajan, luottotiedon käyttäjän ja luottotietoja muutoin käsittelevän on noudatettava toiminnassaan huolellisuutta sekä pidettävä huolta siitä, että:

1) luottotietojen laadusta, rekisteröityjen

tiedonsaantioikeuksien toteutumisesta sekä tietojärjestelmien tietoturvallisuudesta ja käsittelyn valvonnasta huolehditaan asianmukaisesti;

2) rekisteröityjen yksityisyyden suojaa ei rajoiteta ilman laissa säädettyä perustetta;

3) rekisteröityjen oikeutta tulla arvioituksi oikeiden ja asianmukaisten tietojen perusteella ei vaaranneta.

6 §

Luottotietojen laatu ja tietolähteet

Luottotietoina saa käyttää ja muutoin käsitellä vain sellaisia tietoja, jotka on saatu luottotietojen lähteistä ja jotka ovat tarpeellisia ja asianmukaisia kuvaamaan rekisteröidyn maksukykyä tai maksuhalukkuutta taikka kykyä vastata sitoumuksistaan. Henkilötietolain 11 §:ssä tarkoitettuja arkaluonteisia henkilötietoja saa käyttää tai muutoin käsitellä vain, jos oikeudesta tietojen käyttöön säädetään laissa tai määrätään lain nojalla tehdyssä päätöksessä.

Luottotietoina käytettävät henkilötiedot on hankittava rekisteröidyltä itseltään, luottotietorekisteristä tai niistä viranomaisten rekistereistä, joihin kyseisiä tietoja talletetaan yleistä käyttöä varten, jollei oikeudesta tietojen käyttöön säädetä laissa tai määrätä lain nojalla tehdyssä päätöksessä. Rekisteröidyn suostumuksella tietoja saadaan hankkia myös muista tietolähteistä, jos tietojen tällainen käsittely luovuttamista varten on sallittua henkilötietolain ja muun henkilötietojen käsittelyä koskevan lain nojalla.

Mitä 2 momentissa säädetään, ei estä luotonantajaa käyttämästä sellaisia rekisteröidyn taloudellista asemaa ja maksukäyttäytymistä koskevia henkilötietoja, joita luotonantaja on saanut itsensä ja rekisteröidyn välisen asiakassuhteen perusteella ja jotka on lainmukaisesti talletettu luotonantajan asiakasrekisteriin.

7 §

Tietoturvallisuus ja luottotietojen käsittelyn kirjaaminen

Luottotietojen käsittelyssä on toteutettava

tarpeelliset tekniset ja organisatoriset toimenpiteet tietojen suojaamiseksi asiattomalta pääsylvä niihin sekä vahingossa tai laittomasti tapahtuvalta tietojen hävittämiseltä, muuttamiselta, luovuttamiselta, siirtämiseltä taikka muulta laittomalta käsittelyltä. Toimenpiteiden toteuttamisessa on otettava huomioon käytettävissä olevat tekniset mahdollisuudet, toimenpiteiden aiheuttamat kustannukset, käsiteltävien tietojen laatu, määrä ja ikä sekä käsittelyn merkitys rekisteröityjen yksityisyyden suojan ja oikeusturvan kannalta.

Luottotietorekisteriin merkittyjä henkilöluottotietoja käsiteltäessä on huolehdittava siitä, että tieto henkilöluottotietojen käsittelystä kirjautuu tietojärjestelmään. Mitä edellä tässä momentissa säädetään, ei koske 12 §:n 2 kohdassa tarkoitettujen yrityskytentätietojen käsittelyä.

3 luku

Luottotietotoiminnan harjoittaminen

8 §

Luottotietotoiminnan harjoittamisen yleiset edellytykset

Luottotietotoimintaa harjoittavalla yrityksellä on oltava riittävät taloudelliset ja muut edellytykset hoitaa tämän lain mukaisia velvoitteita.

Velvollisuudesta tehdä ilmoitus luottotietotoiminnan harjoittamisesta säädetään 38 §:ssä.

9 §

Johtoa ja henkilöstöä koskevat vaatimukset

Luottotietotoimintaa harjoittavan yrityksen hallituksen jäsenten ja varajäsenten sekä toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen on oltava luotettavia henkilöitä, jotka eivät ole konkurssissa, joiden toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu ja joita koskevia liiketoimintakieltoja ei ole merkitty viranomaisen rekisteriin tai luottotietorekisteriin. Edellä tarkoitettua henkilöä ei pidetä luotettavana, jos hänet on lainvoiman saaneella tuomiolla viiden viimeisen vuoden aikana tuomittu vankeusrangaistukseen tai kolmen viimeisen vuoden ai-

kana sakkorangaistukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton luottotietotoimintaa harjoittavan yrityksen hallituksen jäseneksi tai varajäseneksi taikka toimitusjohtajaksi tai toimitusjohtajan sijaiseksi.

Luottotietotoimintaa harjoittavan yrityksen käytössä on oltava riittävä oikeudellinen asiantuntemus.

10 §

Palveluja koskevat velvoitteet

Luottotietotoiminnan harjoittaja ei saa kieltäytyä antamasta yleiseen käyttöön perustetusta luottotietorekisteristä luottotietoja sille, jonka on lain mukaan käytettävä luottotietoja rekisteröityä koskevaa päätöstä tehdessään.

Luottotietotoiminnan harjoittajan on yksittäistapauksessa kohtuullista korvausta vastaan annettava luottotietoja niitä pyytävälle henkilölle. Henkilöluottotietoja pyytävän on esitettävä luovutuksen lainmukaisuuden toteutukseksi tarvittava selvitys.

Rekisteröidyillä on oikeus saada kohtuullista korvausta vastaan luottotietorekisteriin hänestä talletetuista henkilöluottotiedoista ote 19 §:ssä säädettyjä tarkoituksia varten.

11 §

Rekisteröityjen yhdenvertainen kohtelu

Luottotietotoiminnan harjoittajan on pidettävä huolta siitä, että luottotietorekisteriin merkittävien ja siihen merkittyjen luottotietojen käsittelyssä ja muutoin luottotietotoimintaa harjoitettaessa rekisteröityjä kohdellaan yhdenvertaisesti.

4 luku

Luottotietorekisteriin talletettavat henkilöluottotiedot ja niiden käsittely

12 §

Yksilöintitiedot ja toimintakelpoisuutta koskevat tiedot

Luottotietorekisteriin saa luonnollisesta henkilöstä tallettaa:

1) rekisteröidyn *yksilöintitietoina* henkilön nimen ja yhteystiedot sekä henkilötunnuksen, tai, jollei sellaista ole käytettävissä, tiedon syntymäajasta ja -paikasta;

2) rekisteröidyn *yrityskytkenä* tiedot siitä, missä yrityksissä rekisteröity toimii tai on toiminut yrityksen vastuuhenkilönä;

3) rekisteröidyn *toimintakelpoisuutta koskevana tietoina* ne tiedot, jotka jokaisella on oikeus saada holhustoimesta annetun lain (442/1999) 67 §:n 1 momentin mukaan;

4) tiedon rekisteröidyn itsensä ilmoittamasta luottokiellosta.

13 §

Maksuhäiriötiedot ja niitä täydentävät tiedot

Luottotietorekisteriin saa henkilöluottotietoina tallettaa:

1) *konkurssia koskevana tietoina* ne tiedot, jotka rekisteröidystä on talletettu konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä annetussa laissa (137/2004) tarkoitettuun konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteriin;

2) *velkajärjestelytietoina* ne tiedot, jotka rekisteröidystä on talletettu yksityishenkilön velkajärjestelystä annetun lain (57/1993) 87 §:ssä tarkoitettuun velkajärjestelyrekisteriin;

3) *viranomaisen toteamina maksuhäiriötietoina* tiedot maksun laiminlyönnistä, joka on todettu tuomioistuimen lainvoimaisella tuomiolla tai yksipuolisella tuomiolla, tuomioistuimen vahvistamalla sovinnolla taikka rekisteröidyn hyväksymän vekselin protella;

4) *ulosottotietoina* tiedot sellaisesta maksuvelvoitteen täytäntöönpanoa koskevasta ulosottoasiasta, jossa on annettu estetodistus;

5) *velkojan ilmoittamina maksuhäiriötietoina* tiedon 14 §:ssä tarkoitetusta kulutusluottosopimukseen perustuvan maksun laiminlyönnistä;

6) *velallisen tunnustamana maksuhäiriötietona* tiedon rekisteröidyn useamman velkojan kanssa tehdyn tai muutoin laaja-alaisen maksujärjestelyjä koskevan sopimuksen yhteydessä antamasta kirjallisesta ilmoituksesta, jolla hän tunnustaa lyöneensä maksun laimin;

7) *kuulutustietoina* julkisesta haasteesta annetun lain (729/2003) 10 §:ssä tarkoitettuun kuulusrekisteriin talletetut tiedot;

8) *suorituksen maksamistietoina* tiedot sellaisen maksuvelvoitteen suorittamisesta, jonka laiminlyönnin johdosta 1—5 kohdassa tarkoitettu maksuhäiriömerkintä on tehty, kun tieto on toimitettu laissa säädetyn velvoitteen mukaisesti rekisterinpitäjälle tai kun rekisteröity on pyytänyt tällaisen merkinnän tekemistä ja esittänyt luotettavan selvityksen maksun suorittamisesta taikka kun rekisterinpitäjällä muutoin on maksusta tieto;

9) *luottokelpoisuuden arviointitietona* luottokelpoisuutta koskevan luokituksen tai muun luottokelpoisuutta osoittavan arviointitiedon.

Rekisteriin on lisäksi rekisteröidyn pyynnöstä ja tämän antaman luotettavan selvityksen perusteella merkittävä tieto siitä, että maksuhäiriö on syntynyt takausvastuun tai vierasvelkapanttauksen johdosta, samoin kuin rekisteröidyn rekisterinpitäjälle toimitama pesähoitajan velallisselvitykseen sisältyvä tieto konkurssin pääasiallisista syistä. Rekisteriin voidaan merkitä muikin rekisteröidyn antama tieto maksuhäiriömerkintään johtaneista tekijöistä ja maksuhäiriön alkupe- räisestä ajankohdasta.

Luottotietorekisterin pitäjän on, jos se yleisesti saatavilla olevien tai rekisterinpitäjälle toimitettujen tietojen perusteella on mahdollista, merkittävä rekisteriin, mitkä merkinnät aiheutuvat saman saatavan laiminlyönnistä. Merkintä on kuitenkin aina tehtävä rekisteröidyn pyynnöstä tämän antaman luotettavan selvityksen perusteella.

14 §

Velkojan ilmoittamia maksuhäiriöitä koskevat erityissäännökset

Velkojan ilmoittamat maksuhäiriötiedot saadaan ilmoittaa rekisterinpitäjälle ja tallettaa luottotietorekisteriin, jos maksu on viivästynyt vähintään 60 päivää alkuperäisestä eräpäivästä, jolleivät velallinen ja velkoja ole tehneet alkuperäisen eräpäivän jälkeen uutta maksusopimusta. Maksuhäiriötietojen ilmoittamisen ja tallettamisen edellytyksenä on lisäksi, että:

1) kulutusluottosopimuksessa, jonka velvoitteiden laiminlyöntiä maksuhäiriö koskee, on ollut maininta maksuhäiriötietojen luovuttamisesta luottotietorekisterin pitäjälle;

2) velkoja on lähettänyt velalliselle vähintään 21 päivää ennen tietojen luovuttamista kirjallisen maksukehotuksen, jossa on muistutettu maksuhäiriötietojen ilmoittamisesta ja merkitsemisestä luottotietorekisteriin sekä maksuhäiriötietojen tallentamista koskevista edellä säädetyistä edellytyksistä.

Velkojan on ilmoitettava luottotietorekisterin pitäjälle sellaisen saatavan suorittamisesta, jonka laiminlyönnistä velkoja on tehnyt ilmoituksen luottotietorekisterin pitäjälle.

15 §

Erityissäännös alaikäistä koskevien tietojen käsittelystä

Luottotietorekisteriin saa tallettaa alaikäistä koskevana maksuhäiriötietoina vain 13 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetut ulosottotiedot, jotka on luovutettu luottotietotointia varten ulosottorekisteristä.

16 §

Luottokelpoisuusarvioinnissa käytettävät tiedot

Luottotietorekisteriin talletettavaa tai sen avulla saatavaa luonnollisen henkilön luottokelpoisuusluokkaa tai muuta luottokelpoisuutta osoittavaa arviointitietoa muodostettaessa saa käyttää vain 12 §:n 2—4 kohdassa ja 13 §:ssä tarkoitettuja tietoja.

Elinkeinotoimintaa harjoittavaa luonnollista henkilöä koskevan luottokelpoisuuden arviointitiedon muodostamisessa noudetaan, mitä 27 §:ssä säädetään.

17 §

Yksilöintitietojen ja toimintakelpoisuutta koskevien tietojen säilyttämisajat

Rekisteröidyn yksilöintitiedot ja toimintakelpoisuutta koskevat tiedot on poistettava rekisteristä seuraavasti:

1) yksilöintitiedot heti, kun rekisteröityä koskevat muut merkinnät on poistettava rekisteristä;

2) yritysytäkentätiedot vuoden kuluessa siitä, kun rekisteröityä koskeva merkintä toi-

mimisesta kyseisen yrityksen vastuuhenkilönä on poistettu viranomaisen julkisesta rekisteristä;

3) toimintakelpoisuutta koskevat tiedot kuukauden kuluessa siitä, kun ne on poistettu holhousasioiden rekisteristä;

4) rekisteröidyn ilmoittama luottokielto heti, kun rekisteröity sitä pyytää.

Sen estämättä, mitä 1 momentin 2 kohdassa säädetään, yritysytäkentätieto saadaan säilyttää niin kauan, kun yritysytäkentätietorekisterissä on maksuhäiriömerkintä, joka on tehty vastuuhenkilön toimikauden aikana tai välittömästi sen jälkeen taikka joka muutoin selvästi johtuu vastuuhenkilön toimikauden aikana tehdyistä ratkaisuksista ja toimenpiteistä.

18 §

Maksuhäiriömerkintöjen ja luokitustietojen säilyttämisajat

Luottotietorekisteriin merkityt maksuhäiriötiedot on poistettava luottotietorekisteristä seuraavasti:

1) konkurssia koskevat tiedot viiden vuoden kuluessa konkurssin alkamisesta; tiedot on kuitenkin poistettava kuukauden kuluessa siitä, kun konkurssi- ja yritysytäkentätietorekisteristä on poistettu konkurssiasiaa koskevat tiedot sen vuoksi, että konkurssihakemus on hylätty taikka jätetty tutkimatta tai sillensä taikka että konkurssi on määrätty peruuntumaan;

2) velkajärjestelytiedot ja kuulustiedot kuukauden kuluessa siitä, kun niitä vastaavat merkinnät on poistettu siitä viranomaisen rekisteristä, josta tiedot ovat peräisin;

3) ulosottoa koskevat tiedot heti, kun rekisterinpitäjä on saanut ulosottomieheltä tiedon siitä, että ulosotoperuste on kumottu tai että ulosotto on muutoin todettu aiheettomaksi;

4) suppeaa ulosottoa koskevat tiedot heti, kun rekisterinpitäjä on saanut tiedon siitä, että velallinen on maksanut sen velan, jota perittiin suppeassa ulosotossa;

5) velkojan ilmoittamaa maksuhäiriötä ja velallisen tunnustamaa maksuhäiriötä koskevat tiedot kahden vuoden kuluessa siitä, kun tieto on talletettu rekisteriin;

6) viranomaisen toteamat maksuhäiriötiedot ja ulosottotiedot viimeistään kolmen vuoden kuluttua siitä, kun tieto on talletettu rekisteriin, jollei tietoa ole sitä ennen poistettava 3 tai 4 kohdan nojalla.

Jos rekisterinpitäjälle on tullut tieto sen saatavan suorittamisesta, jonka laiminlyönnistä 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettu merkintä on syntynyt, tieto poistetaan kahden vuoden kuluessa merkinnän tekemisestä.

Edellä 1 momentin 1 ja 6 kohdassa tarkoitettua merkintää ei ole tarpeen poistaa rekisteristä, jos rekisteröityä koskeva uusi maksuhäiriömerkintä on tehty rekisteriin ennen kuin määräaika aikaisemman merkinnän poistamiselle on 1 tai 2 momentin mukaan kulunut. Kaikki konkurssia koskevat merkinnät on kuitenkin poistettava kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun viimeisintä konkurssimerkintää koskevat tiedot on poistettu yrityssaaneeraus- ja konkurssirekisteristä, ja 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettua maksuhäiriötä koskeva merkintä viimeistään neljän vuoden kuluttua sen tekemisestä.

Luottokelpoisuuden arviointitieto on poistettava, kun henkilöä koskevat muut merkinnät on poistettu rekisteristä.

19 §

Henkilöluottotietojen luovuttamisen ja käyttämisen yleiset edellytykset

Henkilöluottotietoja saa luovuttaa käytettäväksi ja käyttää vain luoton myöntämistä ja luoton valvontaa varten.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, henkilöluottotietoja saa luovuttaa ja käyttää:

- 1) jos niin laissa erikseen säädetään tai jos tiedon antaminen perustuu viranomaiselle laissa säädettyyn tiedonsaantioikeuteen;
- 2) viranomaisen yritystoimintaa varten antaman tuen myöntämistä varten, jos rekisteröity toimii tukea hakeneen yrityksen vastuuhenkilönä;
- 3) perinnän suunnitteluun;
- 4) takauksen tai vierasvelkapanttiin hyväksymistä tai antamista varten;
- 5) huoneenvuokrasopimuksen tekemistä varten;
- 6) sopimusehtojen määrittelemistä varten,

jos kysymys on sellaisesta sopimuksesta, jonka tekemisestä ei lain mukaan voida kieltäytyä;

7) luotto- ja vakuutuslaitokselle rekisteröidyn velvoitteiden hoitokyvystä tämän pyynnöstä annettavan todistuksen tai suosituksen laadintaa varten sekä rahanpesun ehkäisemistä tai selvittämistä koskevien velvoitteiden toteuttamiseksi;

8) työnhakijan ja työntekijän arvioimiseksi siten kuin siitä muualla laissa säädetään;

9) arvioitaessa yrityksen ja sen vastuuhenkilön kykyä vastata sitoumuksistaan sopimusosapuolena sekä valittaessa henkilö yrityksen vastuuhenkilöksi;

10) tieteellistä tutkimusta, tilastointia ja viranomaisen suunnittelu- ja selvitystehtävää varten ottaen huomioon, mitä henkilötietolaissa säädetään.

Mitä edellä säädetään, ei estä yrityskytken-tätietojen luovuttamista. Yrityksen vastuuhenkilöitä koskevien henkilöluottotietojen käsittelystä yrityksen luottokelpoisuuden arvioimiseksi säädetään 26 ja 27 §:ssä.

20 §

Henkilöluottotietojen luovuttaminen sähköisesti

Henkilöluottotietoja saa luovuttaa teknisen käyttöyhteyden avulla 19 §:ssä tarkoitettuihin tarkoituksiin edellyttäen, että:

- 1) luottotietorekisteriin talletetaan tieto siitä, kenen henkilöluottotietoja ja mitä käytötarkoitusta varten rekisteristä on haettu;
- 2) luovutuksensaaja on antanut sitoumuksen siitä, että se antaa luottotietorekisterin käyttöoikeudet vain etukäteen nimetyille henkilöille;
- 3) luovutuksensaajan tai tämän antaman toimeksiannon perusteella luottotietotoiminnan harjoittajan tietojärjestelmään tallentuu tieto siitä, kuka henkilöluottotietoja on kulloinkin hankkinut;
- 4) luovutuksensaaja valvoo henkilöluottotietojen hakemista luottotietorekisteristä säännöllisin määräajoin itse tallettamiensa tai luottotietotoiminnan harjoittajan antamien tietojen perusteella.

Henkilöluottotietoja saa luovuttaa sähköisenä tallenteena 19 §:n 2 momentin 10 kohdassa tarkoitettua käytötarkoitusta varten.

Henkilön yrityskytentätietoja saa 1 momentin estämättä luovuttaa teknisen käyttöyhteyden avulla.

5 luku

Yrityksen perustiedot ja tiedot liiketoimintakiellosta

21 §

Yrityksen perustiedot

Jollei rekisteröity ole antanut muuhun suostumustaan, *yrityksen perustietoina* saa luottotietorekisteriin tallettaa:

1) yrityksen nimen, yritys- ja yhteisötunnuksen ja muut yksilöintitiedot sekä yhteystiedot;

2) yrityksen toimialaa, osakepääomaa ja taloudellista asemaa tai muutoin yritystä koskevat ja sen toimintaa yleisesti kuvaavat viranomaisten julkisista rekistereistä tai muista julkisista lähteistä saatavat tiedot tai yrityksen itse luottotietorekisteriä varten antamat tiedot;

3) tiedot siitä, ketkä toimivat yrityksen vastuuhenkilöinä.

22 §

Yrityksen vastuuhenkilöä koskevien tietojen täydentäminen

Luottotietorekisterin pitäjä voi tehdä rekisteriin yrityksen vastuuhenkilöä kuvaavan merkinnän, joka poikkeaa viranomaisen julkiseen rekisteriin tehdystä merkinnästä, jos viranomaisen rekisterissä oleva merkintä ei sen tallettamisajankohdan tai muun sellaisen syyn vuoksi anna oikeaa kuvaa yrityksen toiminnasta ja siitä tai sen maksuhäiriöistä vastuussa olevista tai yrityksessä tosiasiallista määräysvaltaa käyttävistä tai käyttäneistä henkilöistä. Rekisterinpitäjän on ennen merkinnän tekemistä tai tiedon käyttämistä yrityksen luottokelpoisuuden arvioinnissa annettava yritykselle tilaisuus pyytää viranomaista täydentämään tai oikaisemaan sen rekisterissä oleva tieto, jollei tämä ole ilmeisen tarpeetonta.

Rekisterinpitäjän 1 momentin mukaisesti

tekemästä merkinnästä tulee käydä ilmi, että se on tehty tämän lain nojalla.

Mitä tässä laissa säädetään yrityksen vastuuhenkilöä koskevista tiedoista, sovelletaan myös 1 momentissa tarkoitettuihin luottotietorekisterin pitäjän tekemiin merkintöihin.

23 §

Tiedot liiketoimintakiellosta

Luottotietorekisteriin saa tallettaa tiedot henkilöstä, joka on määrätty liiketoimintakiellosta annetussa laissa (1059/1985) tarkoitettuun liiketoimintakielloon, samoin kuin tiedon liiketoimintakiellon kestosta. Tietoja saa luovuttaa teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti. Tietoja ei kuitenkaan saa julkaista yleisessä tietoverkossa.

6 luku

Luottotietorekisteriin talletettavat yritysluottotiedot ja henkilöluottotietojen käsittely yritysluottotietoina

24 §

Yrityksen maksuhäiriöitä koskevat ja niitä täydentävät tiedot

Yrityksen maksuhäiriötietoina saa luottotietorekisteriin tallettaa:

1) konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä annetussa laissa tarkoitettuun konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteriin rekisteröidystä ja asian käsittelystä talletetut tiedot;

2) tiedot maksun laiminlyönnistä, joka on todettu tuomioistuimen lainvoimaisella tuomiolla tai yksipuolisella tuomiolla, tuomioistuimen vahvistamalla sovinnolla taikka rekisteröidyn hyväksymän vekselin protestilla;

3) tiedot sellaisesta maksuvelvoitteen täytäntöönpanoa koskevasta ulosottoasiasta, jossa on annettu estetodistus;

4) julkisesta haasteesta annetun lain 10 §:ssä tarkoitettuun kuulusrekisteriin rekisteröidystä talletetut tiedot;

5) veroviranomaisen julkistama tieto sellaisesta verosaatavasta tai vakuutuslaitoksen ilmoittama tieto sellaisen lakisääteiseen vakuutukseen perustuvan saatavan laiminlyönnistä, joka voidaan ulosmitata ilman tuomiota

tai päätöstä verojen ja maksujen perimisestä ulosottoin annetun lain (367/1961) mukaan;

6) tiedon rekisteröidyn velkojalle antamasta kirjallisesta ilmoituksesta, jolla hän tunnustaa lyöneensä maksun laimin;

7) tiedon velkojan erääntyneen ja riidattoman saatavan johdosta antamasta maksukehotuksesta; tiedon saa tallettaa kymmenen päivän kuluttua siitä, kun velalliselle on lähetetty maksukehotus, jossa on ilmoitettu maksukehotuksen julkaisemisesta tai merkitsemisestä rekisteriin.

Edellytyksenä 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetun tiedon tallettamiselle on, että velkoja on viimeistään kymmenen päivää ennen tiedon julkistamista tai ilmoittamista lähettänyt velalliselle maksukehotuksen, jossa on ilmoitettu laiminlyönnin ilmoittamisesta rekisteriin merkitsemistä varten.

Rekisteriin on lisäksi rekisteröidyn pyynnöstä ja tämän antaman luotettavan selvityksen perusteella merkittävä tieto siitä, että maksuhäiriö on syntynyt takausvastuun tai vierasvelkapanttauksen johdosta, sekä rekisteröidyn rekisterinpitäjälle toimittama pesähoitajan velallisselvitykseen sisältyvä tieto konkurssin pääasiallisista syistä. Rekisteriin voidaan merkitä muukin rekisteröidyn antama tieto maksuhäiriömerkintään johtaneista tekijöistä ja maksuhäiriön alkuperäisestä ajankohdasta.

Luottotietorekisterin pitäjän on, jos se yleisesti saatavilla olevien tai rekisterinpitäjälle toimitettujen tietojen perusteella on mahdollista, merkittävä rekisteriin, mitkä merkinnät aiheutuvat saman saatavan laiminlyönnistä. Merkintä on kuitenkin aina tehtävä rekisteröidyn pyynnöstä tämän antaman luotettavan selvityksen perusteella.

25 §

Yrityksen maksutapaa koskevat tiedot

Yrityksen maksutapatietoina saadaan tallettaa tiedot siitä, miten yritys säännönmukaisesti hoitaa maksunsa. Maksun epäsäännönmukaisuutta koskevat merkinnät voivat perustua vain sellaisiin maksun viivästyksiin, joissa saatava on riidaton ja joissa maksu on myöhässä enemmän kuin seitsemän päivää.

26 §

Yritysten vastuuhenkilöitä koskevien henkilöluottotietojen käsittely

Luottotietorekisterin pitäjä saa yhdistää yrityksen vastuuhenkilöitä koskevat henkilöluottotiedot yritysluottotietorekisteriin. Vastuuhenkilöitä koskevia maksuhäiriötietoja saa luovuttaa teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti 19 §:ssä säädettyjen edellytysten täytyessä.

27 §

Yrityksen luottokelpoisuusarvioinnissa käytettävät tiedot

Luottotietorekisteriin talletettavaa tai sen avulla saatavaa yrityksen luottokelpoisuusluokkaa tai muuta luottokelpoisuutta osoittavaa arviointitietoa muodostettaessa saa yrityksestä käyttää yrityksen perustietojen sekä 21—25 §:ssä tarkoitettujen tietojen lisäksi vain yrityksen itse rekisterinpitäjälle toimittamia tietoja.

Yrityksen vastuuhenkilöä koskevia henkilöluottotietoja saa käyttää yrityksen luottokelpoisuusluokan tai muun yrityksen luottokelpoisuutta osoittavan tunnusluvun muodostamisessa:

1) jos arviointi koskee elinkeinotoimintaa harjoittavaa luonnollista henkilöä, avointa yhtiötä tai kommandiittiyhtiötä taikka sellaista osakeyhtiötä, jolla tilintarkastuslainsäädännön mukaan ei ole velvollisuutta valita hyväksytyä tilintarkastajaa;

2) siihen asti, kunnes yritys on sen kaupparekisteriin tai vastaavaan viranomaisen rekisteriin merkitsemisen jälkeen harjoittanut elinkeinotoimintaa kaksi tilikautta ja julkaissut niitä koskevat tilinpäätökset, jotka tilintarkastuskertomuksen mukaan antavat oikeat ja riittävät tiedot yrityksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta;

3) jos määräysvalta yrityksessä on siirtynyt tai enemmistö sen vastuuhenkilöistä on vaihtunut, siihen asti, kunnes yritys mainitun muutoksen jälkeen on harjoittanut elinkeinotoimintaa kaksi tilikautta ja julkaissut niitä koskevat tilinpäätökset, jotka tilintarkastus-

essä tai 19 §:n 2 momentin 4—6 kohdassa säädettyyn tarkoitukseen, on ilmoitettava rekisteröidylle henkilöluottotietojen käytöstä sekä siitä, mistä rekisteristä luottotiedot hankitaan tai on hankittu. Yrityskytentätiedoista tai yrityksen vastuuhenkilöä koskevien tietojen hankkimisesta yrityksen sitoumuksenhoitokyvyn arvioimiseksi ei kuitenkaan tarvitse ilmoittaa.

30 §

Tarkastusoikeus

Sen lisäksi, mitä henkilötietolaissa säädetään, yrityksellä, sen edustajalla ja vastuuhenkilöllä on oikeus saada tietää, mitä tietoja yrityksestä ja sen vastuuhenkilöistä on talletettu luottotietorekisteriin ja mistä rekisteriin talletetut tiedot ovat peräisin. Yrityksellä, tämän edustajalla ja yrityksen vastuuhenkilöllä ei kuitenkaan ole oikeutta saada tietoa niistä yrityksistä, joiden antamia tietoja rekisterinpitäjä käyttää maksutapaa koskevan tiedon muodostamisessa.

Luonnollisella henkilöllä on myös oikeus saada tietää, mistä rekisteriin talletetut tiedot ovat peräisin ja kenelle häntä koskeva henkilöluottotieto on viimeisen vuoden aikana luovutettu. Tiedonsaantioikeus ei kuitenkaan koske yrityskytentätietojen luovuttamista. Luonnollista henkilöä koskevan tarkastusoikeuden toteuttamisen maksuttomuudesta säädetään henkilötietolaissa.

31 §

Virheen oikaisu

Rekisterinpitäjän on ilman aiheetonta viivytystä oikaistava luottotietorekisterissä tai luottotietolausunnossa oleva virheellinen, puutteellinen, vanhentunut tai muutoin harhaanjohtava tieto. Rekisterinpitäjän on rekisteröidyn pyynnöstä ilmoitettava virheen oikaisusta sille, jolle virheellinen henkilöluottotieto on annettu. Rekisteröidyn pyynnöstä on yritysluottotiedossa olleen virheen oikaisusta ilmoitettava sille, jonka rekisteröity ilmoittaa saaneen virheellisen yritysluottotiedon.

32 §

Rekisterinpitäjän velvoitteet tarkastusoikeutta ja virheen oikaisua koskevaa asiaa käsiteltäessä

Rekisteröidyllä on oikeus käyttää tarkastusoikeutta ja virheen oikaisua koskevassa asiassaan omaa kieltään, joko suomea tai ruotsia, sekä saada asiakirjat tällä kielellä.

Rekisterinpitäjän on annettava kirjallinen ratkaisu, jos se kieltäytyy toteuttamasta rekisteröidyn tarkastusoikeutta tai muuttamasta rekisterissä olevaa tietoa. Ratkaisusta tulee käydä ilmi ne lainkohdat ja tosiseikat, joihin kieltäytyminen perustuu. Ratkaisun oheen tulee liittää tieto rekisteröidyn oikeudesta saattaa asia tietosuojavaltuutetun käsiteltäväksi.

8 luku

Valvonta

33 §

Valvontaviranomainen

Tämän lain yleinen valvonta kuuluu tietosuojavaltuutetulle.

34 §

Tietosuojavaltuutetun tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus

Tietosuojavaltuutetulla on tämän lain valvontaa varten salassapitosäännösten estämättä oikeus saada nähtäväkseen ja kopioituna tiedot luottotietojen käsittelystä.

Tietosuojavaltuutetulla on oikeus saada sakkon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitetusta sakkorekisteristä tiedot, jotka ovat tarpeen valvottavan hallituksen jäsenen tai varajäsenen taikka toimitusjohtajan tai toimitusjohtajan sijaisen laissa säädetyn luotettavuuden selvittämiseksi. Oikeudesta saada tietoja rikosrekisteristä säädetään erikseen.

35 §

Määräysten antaminen

Tietosuojavaltuutetulla on oikeus:

1) antaa rekisterinpitäjälle rekisteröidyn hakemuksesta määräys rekisteröidyn tarkastusoikeuden toteuttamisesta tai virheellisen tiedon oikaisemisesta;

2) velvoittaa luottotietotoiminnan harjoittaja määräajassa oikaisemaan, mitä yritys-luottotietojen käsittelyssä on oikeudettomasti tehty tai laiminlyöty;

3) velvoittaa luottotietotoiminnan harjoittaja ryhtymään toimenpiteisiin 3 luvussa säädettyjen velvolluuksiensa hoitamiseksi.

36 §

Uhkasakko

Tietosuojavaltuutettu voi asettaa 34 §:n mukaisen tietojensaantioikeuden ja 35 §:n nojalla tekemänsä päätöksen tehosteeksi uhkasakon siten kuin uhkasakkolaissa (1113/1990) säädetään.

9 luku

Erinäiset säännökset

37 §

Tietojen tallettaminen eräissä tapauksissa

Mitä 4—6 luvussa säädetään, ei estä luottotietorekisterin pitäjää tallettamasta velkojaa koskevia tietoja omaa käyttöönsä varten ylläpitämäänsä rekisteriin 13 §:n 3 momentissa, 24 §:n 4 momentissa sekä 30 ja 31 §:ssä säädettyjen velvoitteiden toteuttamiseksi eikä tietojen tallettamista 22 §:ssä tarkoitettujen merkintöjen tekemistä taikka luottotietolausunnon tai yritystutkimuksen laatimista varten.

38 §

Luottotietotoiminnan harjoittajan ilmoitus

Luottotietotoiminnan harjoittajan on kolme kuukautta ennen luottotietorekisteriin talletettävien tietojen luovuttamista tai muuta toiminnan aloittamista tehtävä tietosuojavaltuutetulle ilmoitus toiminnastaan. Ilmoituksesta tulee käydä ilmi:

1) elinkeinonharjoittajan nimi, toimiala, kotipaikka ja yhteystiedot;

2) yhtiön taloudelliset ja muut edellytykset harjoittaa toimintaa tässä laissa säädettyjen edellytysten mukaisesti;

3) tiedot toiminnassa käytettävistä rekistereistä, niiden sisältämistä tietotyypeistä ja niiden säilyttämisaajoista sekä luottokelpoisuusluokituksen muodostamisperusteista;

4) tiedot tietojen käsittelyssä noudatettavista menettelyistä;

5) tiedot siitä, miten tietojen suojaus on järjestetty ja miten niiden käyttöä valvotaan.

39 §

Salassapitovelvollisuus

Se, joka käsittelee tässä laissa tarkoitettuja luottotietoja, ei saa tämän lain vastaisesti ilmaista, mitä hän tehtäviään hoitaessaan on saanut tietää rekisteröityä koskevista asioista tai luottotietojen käsittelyn suojauksesta.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei estä tietojen antamista poliisi- ja esitutkintaviranomaisille rikoksen selvittämistä ja syytteesen saattamista varten tai kun velvollisuudesta tietojen antamiseen säädetään laissa.

40 §

Vahingonkorvausvastuu

Luottotietorekisterin pitäjä on velvollinen korvaamaan tämän lain vastaisesti talletetun tai muodostetun yritys-luottotiedon käytöstä rekisteröidylle aiheutuvan taloudellisen vahingon. Mitä edellä säädetään, sovelletaan myös yrityksen vastuuhenkilöä koskevaan tietoon, jonka rekisterinpitäjä on tallettanut 22 §:n nojalla.

Virheellisistä henkilöluottotiedoista ja lainvastaisesta henkilöluottotietojen käsittelystä aiheutuneiden vahinkojen korvaamisesta säädetään henkilötietolaissa.

Tässä pykälässä tarkoitettun vahingon korvaamiseen sovelletaan muutoin, mitä vahingonkorvauslaissa (412/1974) säädetään.

41 §

Muutoksenhaku

Tietosuojavaltuutetun 35 §:n nojalla tekemään päätökseen haetaan muutosta valitta-

malla noudattaen, mitä hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

42 §

Viittaussäännökset rikoslain ja henkilötietolain rangaistussäännöksiin

Rangaistus henkilörekisteririkoksesta tuomitaan rikoslain (39/1889) 38 luvun 9 §:n mukaan ja henkilörekisteriin kohdistuvasta tietomurrosta rikoslain 38 luvun 8 §:n mukaan. Rangaistus henkilötietorikkomuksesta tuomitaan henkilötietolain 48 §:n 2 momentin mukaan. Rangaistus tämän lain 39 §:ssä säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

43 §

Luottotietorikkomus

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta tämän lain vastaisesti

1) laiminlyö noudattaa, mitä luottotietorekisteriin talletettavien yritysluottotietojen käsittelystä, yrityksen luottokelpoisuusluokan tai muun luottokelpoisuutta osoittavan arviointitiedon muodostamisessa käytettävistä

Helsingissä 11 päivänä toukokuuta 2007

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

tiedoista, rekisteröidyn informoimisesta, yritysluottotiedon oikaisusta tai ilmoituksen tekemisestä tietosuojavaltuutetulle säädetään, tai

2) antaa tietosuojaviranomaiselle yritysluottotietojen käsittelyä koskevassa asiassa väärän tai harhaanjohtavan tiedon,

ja siten vaarantaa yritysten oikeutta tulla arvioituiksi oikeiden ja asianmukaisten tietojen perusteella taikka vaarantaa luottotietojen saatavuutta, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *luottotietorikkomuksesta* sakkoon.

10 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

44 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä marraskuuta 2007.

45 §

Siirtymäsäännös

Ennen tämän lain voimaantuloa käyttöön otetut luottotietorekisterit on saatettava lain mukaisiksi vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta.

Oikeusministeri *Tuija Brax*

N:o 528

Laki**henkilötietolain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 11 päivänä toukokuuta 2007

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 22 päivänä huhtikuuta 1999 annetun henkilötietolain (523/1999) 3 §:n 8 ja 9 kohta, 20 ja 21 §, 25 §:n 1 ja 2 momentti sekä 26 §:n 2 momentti ja
muutetaan 3 §:n 7 kohta, 32 §:n 2 momentti ja 36 §:n 3 momentti seuraavasti:

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

7) *suostumuksella* kaikenlaista vapaaehtoista, yksilöityä ja tietoista tahdon ilmaisua, jolla rekisteröity hyväksyy henkilötietojensa käsittelyn.

32 §

Tietojen suojaaminen

Sen, joka itsenäisenä elinkeinonharjoittajana toimii rekisterinpitäjän lukuun tai jolle rekisterinpitäjä luovuttaa tietoja teknisen käyttöyhteyden avulla, on ennen tietojen käsittelyyn ryhtymistä annettava rekisterinpitäjälle asianmukaiset selvitykset ja sitoumukset sekä muutoin riittävät takeet henkilötietojen suojaamisesta 1 momentissa tarkoitettulla tavalla.

Helsingissä 11 päivänä toukokuuta 2007

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**

36 §

Ilmoitusvelvollisuus

Joka harjoittaa elinkeinona perimistoimintaa tai markkina- tai mielipidetutkimusta taikka hoitaa toisen lukuun henkilöstön valintaa ja soveltuvuuden arviointiin liittyviä tehtäviä tai tietojenkäsittelytehtäviä ja tässä toiminnassa käyttää tai käsittelee henkilörekistereitä ja niissä olevia tietoja, on velvollinen tekemään ilmoituksen toiminnastaan tietosuojavaltuutetulle. Velvollisuudesta tehdä ilmoitus luottotietotoiminnan harjoittamisesta säädetään luottotietolaissa (527/2007).

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä marraskuuta 2007.

Lain kumottua 20 §:n 4 momenttia sovelletaan kuitenkin luovutettaessa työnantajalle työnhakijaa ja työntekijää koskevia henkilöluottotietoja.

Oikeusministeri *Tuija Brax*

N:o 529

Laki

tietosuojalautakunnasta ja tietosuojavaltuutetusta annetun lain 1 ja 5 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 11 päivänä toukokuuta 2007

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tietosuojalautakunnasta ja tietosuojavaltuutetusta 27 päivänä toukokuuta 1994 annetun lain (389/1994) 1 §:n 1 momentti sekä 5 §:n 1 ja 2 kohta, sellaisina kuin ne ovat laissa 524/1999, seuraavasti:

1 §

Henkilötietolaissa (523/1999) ja luottotietolaissa (527/2007) tarkoitettujen asioiden käsittelemistä varten oikeusministeriön yhteydessä on tietosuojalautakunta ja tietosuojavaltuutetun virka.

luottotietojen käsittelyä koskevat asiat siten kuin henkilötietolaissa ja luottotietolaissa säädetään sekä hoitaa muut mainituista laeista johtuvat tehtävät;

2) seurata henkilötietojen ja luottotietojen käsittelyn yleistä kehitystä ja tehdä tarpeelliseksi katsomiaan aloitteita;

5 §

Tietosuojavaltuutetun tehtävänä on:

1) käsitellä ja ratkaista henkilötietojen ja

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä marraskuuta 2007.

Helsingissä 11 päivänä toukokuuta 2007

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Oikeusministeri *Tuija Brax*

N:o 530

Valtioneuvoston asetus

kunnallistalouden ja -hallinnon neuvottelukunnasta annetun asetuksen muuttamisesta

Annettu Helsingissä 10 päivänä toukokuuta 2007

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty sisäasiainministeriön esittelystä, *kumotaan* kunnallistalouden ja -hallinnon neuvottelukunnasta 17 päivänä joulukuuta 1993 annetun asetuksen (1314/1993) 5 §:n 2 momentti sekä *muutetaan* 8 § seuraavasti:

8 §
Matkakulujen korvaamisessa sovelletaan valtion virkamiesten matkustussääntöä. Tämä asetus tulee voimaan 16 päivänä toukokuuta 2007.

Helsingissä 10 päivänä toukokuuta 2007

Ministeri *Mari Kiviniemi*

Neuvotteleva virkamies Hannele Savioja

SDK/SÄHKÖINEN PAINOS

JULKAISIJÄ: OIKEUSMINISTERIÖ

N:o 527—530, 2 arkkia

EDITA PRIMA OY, HELSINKI 2007

EDITA PUBLISHING OY, PÄÄTOIMITTAJA JARI LINHALA

ISSN 1455-8904